

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr.31-06- 6224

Chișinău

15 iulie 2020

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul prevederilor art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă *Avizul asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative* (inițiativa legislativă nr.43 din 12 februarie 2020), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.516 din 15 iulie 2020.

Anexă:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română–1 filă și în limba rusă–1 filă);
2. Avizul asupra proiectului de lege (în limba română–5 file);

**Secretar general
adjunct al Guvernului**

Roman CAZAN

Ex: Silvia Muntean
Tel: 022250201
E-mail: silvia.muntean@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	1807	
"16"	07	2020
Oră		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 516

din 15 iulie 2020

Chișinău

**Privind aprobarea Avizului asupra proiectului
de lege pentru modificarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii,
dezvoltării regionale
și mediului

Ministrul justiției

ION CHICU

Ion Perju

Fadei Nagacevschi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 516/2020

AVIZ

asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 43 din 12 februarie 2020) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică susținerea de principiu a acestuia.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative are drept obiectiv excluderea intervenției frauduloase în spațiile verzi, stoparea practicilor ilicite de edificare a construcțiilor în spațiile verzi ale localităților urbane și rurale și utilizarea lor exclusiv conform destinației.

În partea ce ține de soluțiile propuse de autor, sunt de menționat următoarele.

I. Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale (în continuare – *Legea nr. 591/1999*)

La pct. 1

Se acceptă expunerea lit. c) a art. 9 în varianta înaintată, cu propunerea de a completa după cuvântul „coordonează” cu cuvintele „prin intermediul Agenției de Mediu” și după textul „mobile),” – cu cuvintele „precum și planurile de amenajare a teritoriului”, dat fiind faptul că, potrivit art. 1 din Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, noțiunea „amenajare a teritoriului” semnifică un complex de activități pentru coordonarea politicii economice, sociale, culturale și ecologice în conformitate cu valorile fundamentale ale societății luate în ansamblu, în vederea realizării unui cadru natural și construit armonios, care să favorizeze viața socială și culturală a populației.

Concomitent, menționăm că, potrivit art. 16 din Legea nr. 591/1999, printre categoriile de spații verzi se regăsesc parcuri sportive, grădini și parcuri zoologice, grădini botanice etc. în care, cu respectarea prevederilor Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții, Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător ș.a., pot fi realizate construcții cu atribuirea de terenuri sub construcții, conform destinației acestora. Prin urmare, considerăm oportun de a completa legea în cauză cu art. c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) orice activitate planificată pe terenurile spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale, care cad sub incidența Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, se supune în mod obligatoriu evaluării prealabile”.

La art. 9 lit. e), se acceptă propunerea înaintată, cu completarea după cuvântul „participă” cu cuvintele „prin intermediul Agenției de Mediu”.

La pct. 2:

Art. 20 alin. (1), care prevede că agenții economici care doresc să amplaseze în spațiile verzi proprietate publică obiective pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi solicită autorizația administrației publice locale, necesită a fi revizuit prin prisma art. 29 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, care stabilește că primarul eliberează autorizațiile prevăzute de lege.

Concomitent, la alin. (1) din Legea nr. 591/1999, considerăm oportun ca după cuvintele „obiectivelor” să se completeze cu textul „determinate în baza documentelor de amenajare a teritoriului și urbanism aprobate în modul stabilit”, iar după cuvintele „Agenția de Mediu” – cu cuvintele „și populația din zonele limitrofe”.

În proiectul de lege se propune abrogarea alin. (5) al art. 20 din Legea nr. 591/1999, care prevede valorificarea masei lemnoase în cazul construcțiilor în spațiile verzi proprietate publică și obligația beneficiarilor de a recupera prejudiciul pentru defrișare. Astfel, atragem atenția că norma va fi lacunară în partea ce ține de valorificarea masei lemnoase în cazul amplasării în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economico-sociale (în cazul imposibilității transplantării).

Astfel, propunem ca alin. (5) al art. 20 să fie expus în formulare nouă după cum urmează:

„(5) În cazul în care sub incidența amplasării în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor compatibile cu spațiile verzi se regăsesc arbori, valorificarea masei lemnoase se face de către organele de gospodărire a spațiilor verzi, iar beneficiarii sunt obligați să recupereze prejudiciul conform art. 37.”

La pct. 3

Referitor la art. 36 lit. b), nu se acceptă substituirea textului „cerințelor privind proiectarea, construirea și darea în exploatare a obiectivelor în spațiile verzi” cu cuvintele „cerințelor privind amplasarea în spațiile verzi”, fiind neclar la ce fel de cerințe se referă autorii.

Astfel, se propune expunerea lit. b) după cum urmează: „b) nerespectarea cerințelor privind proiectarea, construcția și punerea în exploatare a obiectivelor în spațiile verzi, proprietate publică, a obiectivelor pentru activități socioeconomice compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru sport, jocuri în aer liber și odihnă, obiective cu caracter cultural-artistic, unități comerciale mobile)”, or cerințele privind proiectarea, construcția și punerea în exploatare sunt stabilite de acte normative naționale în domeniul construcțiilor și de normativele în construcții.

Totodată, la primul alineat al art. 36 din Legea nr. 591/1999, cuvintele „răspunderea administrativă” se vor substitui cu cuvintele „răspunderea

contravențională”, astfel cum este indicat în Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, or aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.

II. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (în continuare – *Cod contravențional*)

1. Autorii proiectului propun excluderea din titlul și cuprinsul articolului 134 a cuvintelor „și spațiile verzi”. Art. 134 reglementează contravenția ce se referă la folosirea neautorizată a terenurilor din spațiile verzi pentru defrișări, construcție de clădiri administrative, depozite și alte obiective. Este de menționat că art. 134¹ cu care se completează Codul contravențional nu reglementează răspunderea pentru defrișarea în spațiile verzi. Prin urmare, atragem atenția că, în cazul adoptării proiectului de lege în forma enunțată, se va exclude răspunderea contravențională pentru defrișare în spațiile verzi.

2. Dispoziția art. 134¹ se va reformula conform prevederilor de la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 591/1999.

Concomitent, propunem ca în alin. (1) și (2) ale art. 134¹, după cuvintele „aplicată persoanei juridice” să se completeze cu cuvintele „în toate cazurile cu readucerea spațiilor verzi la starea inițială”.

În contextul celor expuse, propunerile înaintate vor contribui la asigurarea transparenței în gestionarea terenurilor din categoria spațiilor verzi proprietate publică prin prisma controlului obștesc, dar și respectarea obligațiilor beneficiarilor de a recupera/restabili valorile afectate ca urmare a activității planificate.

Autorii proiectului, ca urmare a completării Codului contravențional cu art. 134¹, propun completarea art. 398 și 423¹⁰ cu trimiterea la art.134¹. Art. 398 din Codul contravențional indică cauzele contravenționale care se examinează de către comisia administrativă, iar art. 423¹⁰ indică cauzele care se constată de către organele specializate ale administrației publice locale. Astfel, prin proiect se propune atribuirea dreptului la constatarea și sancționarea faptelor de construcție sau amplasare neautorizată a obiectivelor pe teritoriul spațiilor verzi atât Inspectoratului pentru Protecția Mediului, cât și administrației publice locale, delegând atribuțiile de agent constator organelor executive ale administrației publice locale, iar cele de examinare și sancționare – comisiei administrative constituite pe lângă administrația publică locală.

Aceste modificări sunt de natură să admită riscul unei sancționări multiple pentru aceeași încălcare. Astfel, în condițiile în care nu este posibilă verificarea actelor de constatare de către alte autorități cu aceeași competență materială, se concludă asupra probabilității sporite a examinării și soluționării uneia și aceleiași contravenții prin actele diferitor autorități. Subsecvent, se poate ajunge nu doar la soluții contrare, ci și la aplicarea repetată a pedepselor, adică la încălcarea dreptului de a nu fi urmărit, judecat și pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă (*non bis in idem*).

Principiul *non bis in idem* este garantat prin ansamblul prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În acest sens, art. 4 alin. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale reglementează că nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.

Similar, art. 14 alin. 7 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice prevede că nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit din pricina unei infracțiuni pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă în conformitate cu legea și cu procedura penală a fiecărei țări.

În același sens, Curtea Constituțională a stabilit că principiul statuat de art. 21 din Constituția Republicii Moldova – asigurarea tuturor garanțiilor necesare apărării persoanei acuzate de un delict în procesul judiciar –, pe lângă alte drepturi procesuale, oferă persoanei dreptul constituțional de a nu fi urmărită, judecată sau pedepsită de mai multe ori pentru aceeași faptă. Principiul în cauză presupune că cel care prin conduita sa a ignorat ordinea de drept va răspunde o singură dată pentru fapta ilicită, pentru o încălcare a legii se va aplica o singură sancțiune juridică. Acest principiu constituțional se aplică nu numai în cauzele penale, dar și în cauzele contravenționale, precum și în orice altă formă de răspundere juridică din aceeași materie de drept (Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010).

Caracterul penal al contravenției este stabilit expres și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza *Ziliberberg c. Moldovei* (Hotărârea CtEDO din 1 februarie 2005, §34), astfel încât art. 6 al Convenției europene pentru protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale este direct aplicabil speței.

Totodată, Curtea Constituțională a apreciat că dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă (*non bis in idem*) este un principiu fundamental și incontestabil al oricărui sistem de drept (Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010, §3).

Art. 380 alin. (1) din Codul contravențional la fel stabilește că nimeni nu poate fi urmărit sau sancționat de mai multe ori pentru aceeași faptă.

Totodată, în contextul în care, potrivit art. 34 alin. (2)⁶ din Codul contravențional, amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravențiile prevăzute la art. 398 se virează în bugetul local respectiv, se va revedea din punct de vedere practic mecanismul de virare a amenzilor aplicate pentru contravenția prevăzută la art. 134¹.

3. Adicional, din punct de vedere redacțional, subliniem că, pentru a indica intenția de modificare a art. 398 din Codul contravențional, pct. 3 al art. II va avea următoarea cuprins: „articolul 398 alineatul (1) după textul „126¹,” se completează cu textul „134¹,” (obiecție valabilă la pct. 4 și 5).

Suplimentar, menționăm că, întrucât proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, în conformitate cu dispozițiile art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină analiza impactului de reglementare, realizată conform Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019. Totodată, potrivit art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul se va remite spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

De asemenea, considerăm că, în vederea respectării principiilor autonomiei locale și a corespunderii resurselor cu competențele, statuate în art. 3 din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, adoptarea proiectului urmează să fie precedată de consultarea Congresului Autorităților Locale din Moldova.

Astfel, urmează a fi analizate capacitățile financiare și organizatorice ale administrațiilor locale de a exercita atribuțiile de constatare, examinare și sancționare a faptelor de construcție și amplasare neautorizată a obiectivelor pe teritoriul spațiilor verzi, inclusiv competența de constatare și examinare a contravențiilor în raport cu Inspectoratul pentru protecția Mediului – autoritatea administrației publice centrale de specialitate pentru protecția mediului.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 516

от 15 июля 2020 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении
изменений в некоторые законодательные акты**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона
о внесении изменений в некоторые законодательные акты

Премьер-министр

ИОН КИКУ

Контрасигнуют:

Министр сельского хозяйства,
регионального развития и
окружающей среды

Ион Пержу

Министр юстиции

Фадей Нагачевски